

КОМПАС- KOMPAS

Published by the Macedonian Welfare Association Inc. Media Group

Office Address

Cnr. Allan St. & Wentworth Lane
Port Kembla NSW 2505

Postal Address

PO Box 101
Port Kembla NSW 2505

Ph: (02) 4275-2266

Fax: (02) 4276-4264

e-mail: mwa@mwainc.org

web: www.mwainc.org

КОМПАС does not accept unsolicited material. Material in КОМПАС is copyright and reproduction in part or whole without the permission of the publisher is prohibited.

Every effort has been made to ensure that the information in this magazine is accurate at the time of printing. The publisher cannot be held liable for any omissions and human errors that may occur in this publication. The publisher cannot accept responsibility for any "misleading or inaccurate" material advertised. The publisher welcomes information and suggestions for correction and improvement.

Front Photo

1924: Mijal Murgeff (2nd from l.) in front of travel agency in Bitola

Насловна Страна

1924: Мијал Мурџеф (втор од лево) пред патничка агенција во Битола

Cover Design

Gregor Cullen

Page Layout & Design

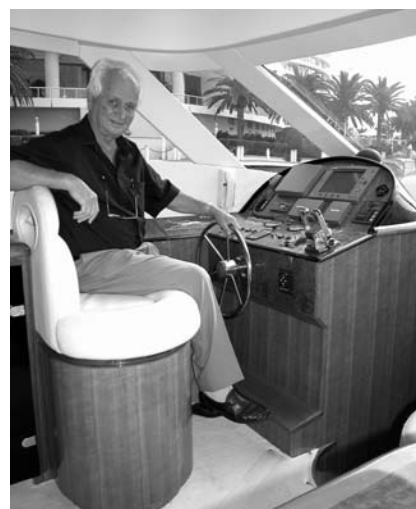
Mendo Trajceviski

Содржина

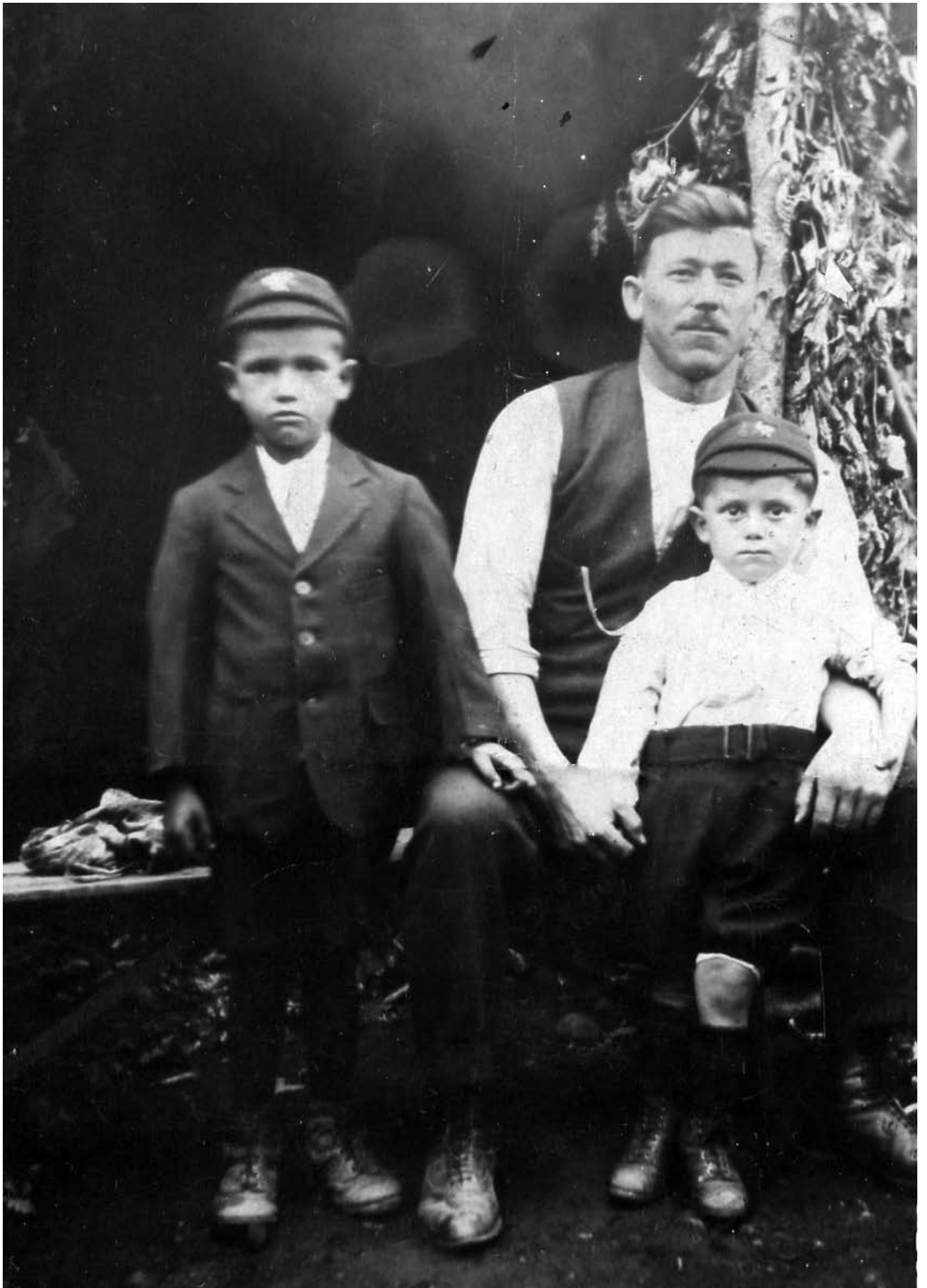

- 2 Од Уредникот
- 3 Писма
- 4 Анатолија, Америка, Австралија
- 18 Развивање на Македонската заедница од Сиднеј
- 25 Информации и услуги за заедницата
- 54 Македонско "ОРО"
- 56 Долгиот пат на "Св Недела"
- 64 Низ Австралија Мори
- 74 Од калфа до мајстор
- 86 Профил Најде Тутурески
- 90 Наш доброволец Павле Коловски
- 92 Наш Претплатник Петре Трпеновски
- 94 Помош за Македонски Проекти
- 96 Покана од КУД 11ти Октомври

Content

- 2 From the Editor
- 3 Letters
- 8 Anatolia, America, Australia
- 21 Development of the Macedonian Community of Sydney
- 25 Community Information and Services
- 55 Macedonian "ORO"
- 60 The long road of "St. Nedela"
- 70 Around Australia Moree
- 81 From apprentice to master
- 88 Profile Najde Tutureski
- 91 Our Volunteer Pavle (Paul) Koloski
- 93 Our Subscriber Petre Trpenovski
- 95 Fundraising for Macedonian projects
- 96 Invitation from KUD 11 October

Анатолија Америка Австралија

“Мојот последен ден во основното училиште во Ѓавато беше мешавина од повеќе чувства. Јас бев тажен што го напуштам селото, моите роднини и млади пријатели, но среќен бидејќи ќе се видам со мојот татко во Австралија со кого се немавме видно шест години.”

ПИШУВА: МЕНДО ТРАЈЧЕВСКИ

ПРЕВОД: НАТАША НИКОЛОВСКА-БУЗЕВСКА

СЛИКИ: КИРИЛ МУРЏЕВ

Вака Кирил го опиша неговиот последен ден во школото во 1935 година. Тој и неговата мајка Стеванка и неговата сестра Луба, која беше 6 години тогаш беа спремни да заминат со брод во Австралија за да се соединат со неговиот татко Мијал кој беше во Австралија од 1929.

Фамилијата на Кирил има историја за патување низ повеќе земји барајќи работа од Анатолија до Америка и Австралија. Кон крајот на 190т век, членовите на неговата фамилија работеа сезонска работа како сечење на дрва за преработување на кумур во соседните земји на Македонија која во тоа време се уште беше под Турско Ропство. Со пропаѓање на востанието во Македонија во 1903

година и палење на селото Ѓавато од Турците, целата фамилија се најде во Измир, Турција. Кирил не е сигурен зошто целата фамилија отиде во Турција но смета дека е поради барање на работа и/или побегнување од последиците на несукешното востание. Во задушнувањето на востанието Турците убиле 8,816 луѓе, изгореле 12,400 куќи, 70,836 луѓето биле оставени без куќи и повеќе од 30,000 ја напуштиле Македонија.

Покасно фамилијата повторно се врати во Ѓавато но мирот и тишината беа повторно нарушени во 1912 & 1913 година со Балканските Војни. За време на Првата Балканска Војна Турците биле протерани од Македонија од малите соседни земји како Србија, Бугарија и Грција. Подоцна овие

1928: Кирил Мурџев во рацете на Мијал со братучедот Стефан

1928: Kiril Moorgev in his father's arms with cousin Stefan next to him.

1904 Измир: Простум од лево: Гоше (братучед) жената на Коле, сестра Василка, Сестра Мита, жената на Тодор, Тодор. Седнати од лево Коле, Петре и Мијал Мургов.

1904 Izmir: Standing from left; Gose (cousin), wife of Kole, sister Vasilka, sister Mita, wife of Todor, Todor. Seating from left, Kole, Petre & Mijal Moorgev

мали нации почнаа да се караат помеѓу себе за опљачкување на Македонија и ја започнаа Втората Балканска Војна за да се смири нивното несложување што доведе до поделба на Македонија помеѓу нив. Една година подоцна Првата Светска Војна започна со спротивставување и тепање во околината на Ѓавато и Битола.

Тоа беше за време на војните и многу од мажите од Битола меѓу кои и Мијал, и двајца негови браќа заминаа за Америка додека Петре беше земен во војска. Мијал, најмладиот од четворицата браќа беше роден на 15 Август 1896 година во Ѓавато. Неговиот брат Петре остана во Бугарија каде живееше за и после војната. Мијал и неговите браќа се вратија од Америка после војната каде се ожени за Стеванка и на 18 Јули 1923 година нивниот син Кирил беше роден. Животот во

Македонија по Војната не беше ништо подобар, посебно за мажите кои ја почувствуваа демократијата и слободата во Америка. Многу од нив сакаа да се вратат меѓутоа Америка донесе нов закон со кој што го ограничи доселувањето со што ги натера Македонците да се свртат кон друго место. Австралија се покажа како втора алтернатива и за време на овој период солиден број на Македонци дојдоа во Австралија. Во 1924 година една година по раѓањето на нивниот син Кирил, Мијал стигна во Австралија.

“Мојот тако беше меѓу првите Македонци што дојдоа тука,” тој рече. “Тој прв пат дојде во Австралија кога јас бев една година и остана овде три години. Тој се врати во Македонија 1927 година кога јас бев околу четири годин и остана една година и повеќе, доволно долго да се роди мојата сестра Луба. Јас не го паметам кога

се врати но имам фотографии од нас двајцата и мојот братучед Стефан со мојот татко. Јас како богатство ги имам овие слики цел мој живот. Тој се врати во Австралија кон крајот на 1928 година или рано 1929 година,” рече Кирил.

Јас му реков дека скоро го сретнав Господинот Љубинко Богоевски кој зборуваше со воодушевување за Мијал Мурцеф и рече дека беше многу чесен човек. Изгледа да неговиот татко Ламбе дојде во Австралија во 1934 година и неколку месеци по доаѓањето тој се изгубил. Неговата фамилија и до ден денес не знаат што се случи со него. Тој памети дека неговата фамилија доби 10 фунти од Мијал Мурцеф. Изгледа Мијал ги позајмил тие пари од неговиот татко но бидејќи не можел да му ги врати него ги испратил до неговата фамилија во Македонија.

“Дали некогаш татко ти ги

споменал ова или некоја друга приказна?” јас прашав.

“Тој не ми има спомнато ништо посебно за оваа случка но звучи дека мојот татко би направил такво нешто и јас верувам дека многу од Македонците во тоа време се ослонуваа еден на друг и доверливоста започнуваше со поштеноста,” рече Кирил. “Тој ми кажа една интересна случка за неговата работа што ја работел на фарма. Да се најде работа по градовите беше тешко и ако ти беше еден од среќните да најдеш работа во Железарницата во Њукастел, тогаш ти ќе беше во ред тоа време додека ја имаше работата. Но работата беше овде-онде и повеќе пати мојот татко требаше да скита за да бара работа, патувајќи северно до Бризбан и подалеку. Единствен негов придружник беше неговиот кларинет кој го купил со неговите први пари

додека работеше во Америка. Тој не можеше да свири но ми кажуваше дека секогаш сакал да има кларинета и дека самиот ќе се учи, што и по време го направил тоа и секогаш свиреше на излети, прослави специјални настани со неколку свои другари.

Ја паметам приказната што тој ми ја кажа еднаш за времето додека работеше на фарма надалеку северно во Нов Јужен Велс. Тој работеше само за храна и кирија чувајќи неколку стотици глави говеда, осигурувајќи тие да бидат најадени и напиени вода. Тој најде зелена трева и после копање откри вода. Тој работеше на тоа неколку денови и изгради систем за вода за говедата. Кога фармерот видел што тој направил беше воодушевен и сакаше да му изрази благодарност. Тој немал пари да му плати и му даде куфер од стари алишта и еден стар костуми. Ова имаше ефект на

1924: Напуштање од Англија за Австралија, Мијал со капа на десно до столбот

1924: Leaving England, bound for Australia, Mijal on the right with hat next to column

1938: Младиот Кирил со неговата мајка и сестра и други патници Македонци во Порт Саид, Египет
 1938: Young Kiril with his mother and sister & other Macedonian travellers in Port Said, Egypt.

мојот татко и долги години потоа тој им даваше алишта и ќебиња на Болницата во Њукастл и јас имам неколку писма испратени до него од болницата во знак на благодарност.

Мојот татко ја засака Австралија во тој доста тежок период и сакаше и ние да дојдеме со него да живееме. Па на 20 ноември 1935 година ние го напуштивме Ѓавато и заминавме на пат да се поврземе со него во Австралија. Патувавме со воз до Атина и потоа се качивме на Грчки брод за Порт Саид. Кога стигнавме во Порт Саид поради непозната причина за нас бродот требаше да се врати назад и сите патници бевме слезени. Таму останавме две недели додека друг брод Италиански 12,000 тони параброд наречен Виминале не зеде и продолживме пак со нашето патување. Како бродот поминуваше полека низ Суетскиот Каналјас можев да видам караван на трговци на брегот и како одевме повеќе кон југ се потопло стануваше. Кога влеговме во Индискиот Окена 24 денови не можевме да видиме земја и на 25 ден стигнавме во Перт. Се одморивме во Перт два дена

таман да ни се раздвижат нозете повторно и после слегување на патници во Аделаид и Мелбурн стигнавме во Сиднеј на 16 Јануари 1936 година. Беа многу луѓе кои чекаа свои пријатели, роднини кои слегуваа меѓу кои беше и татко ми исто така. Иако имав слика од татко ми со мене, јас не го препознав. Мојата мајка ми го покажа мене. Јас бев многу среќен и плачев. После долго милување и бакнежи татко ми не однесе во дуќанот на *Anthony Hordon* што беше на улица *George Street* наспроти *Sydney Town Hall*. Од таму тој и купи фустан и капа на мајка ми и за мене и сестра ми сладолед,” со солзи ми раскажа Кирил.

“Откако го направивме пазарот ние тргнавме за Њукастел. Таму се сретнавме со Ѓорѓи Дафо и неговата фамилија кои не зедоа нас во *Mayfield East*. Тие направија гозба за нас за добредојде во Австралија. После многу денови поминати на бродот и јадејќи храна на која не бевме навикнати ние навистина уживавме во зеленчукот посебно на пиперките што тие ги растеа во нивната градина.

По неколку дена одмор татко ми ме зеде во *Mayfield* Основното Школо. Тој ме претстави на директорот на школото а потоа тој ме претстави на класот. Јас паметам како тој им кажуваше на класот за Македонија и за Александар Македонски. После тоа час имав неколку другари девојчиња и момчиња кои ме до дома и земаја од дома секој ден. Јас мислам дека тоа беше заради тоа што јас бев првиот ученик од не англиско потекло и можеби моето пеење.”

“Твоето пеење?, ќе те молам објасни ми,” го прашав Кирил.

“Во школото ние требаше или да рецитираме стихотворба или да пееме песна. Јас не зборував англиски и затоа запеав македонска песна Женил се Петре Војвода,” ми рече Кирил смеејќи се. “Со време јас станав пријател со другите ученици и дури денес кога ќе се сретниме се потсетуваме на нашето минато, на школските денови во *Mayfield*.

Наредните неколку години нашиот живот во Австралија почна да се развива. Во 1937 година се роди сестра ми Верка и во 1940

”
МОЈОТ ТАТКО
ја засака
Австралија во
тој доста тежок
период”

година Вана.

По една година во *Majfield* школото јас отидов во *Broadmeadow* Централно Техничко Школо каде започнав да учам за машинобравар со *VHP*. За време на Втората Светска Војна јас работев како машинист во работилницата за машини како и машинист на бродски машини”.

Кон крајот на 1940 година Мијал беше отпуштен од работа и си купи дуќан во *Broadmeadow*. Тој работел со неговите керки Луба, Верка и Вана. За несреќа Мијал се разболе и Кирил требаше да ја

напушти неговата работа и да отиде да работи во дуќанот додека татко оздрави.

Кога Мијал стана подобар тој се врати на работа и Кирил навлезе во бизнис со својот зет Стојан Колапач маж на Луба. Бизнисот беше поголем од на неговиот татко и вклучуваше и бакалница. Тој беше во бизнисот со Стојан 10 години потоа го продаде и си изгради сопствено живеалиште со бизнис во *Charlestown* каде целата фамилија работеше 35 години.

Во 1950 година Кирил се ожени за Гона Фотев и имаа три деца

Простум (од л) Томе Илкоф (Цапари), Сандре Грбеф (Ѓавато), Луба Мурџеф, Стојан Колупач, Стеванка Мурџеф, Коле Сазданоф Крсте Грбеф и Кире Мурџеф, Седнати (од л) Мијал Мурџеф со Вана (Феј) Мурџеф, Васил Пичароф (брат на Стојанка) со Вера Мурџеф и Јордан Пичароф (брат на Стојанка)
Standing (from l): Tome Ilkoff (Capari), Sandre Grbeff (Gjavato), Luba Moorgev, Stojan Kolupac, Stevanka Murgeff, Kole Sazdanoff, Krste Grbeff, Kiril Mugeff
Seating (from l): Mijal Moorgev, with Vana (Fay) Moorgev, Vasil Picaroff (broter of Stojanka) with Vera Moorgev and Jordan Picaroff (also brother of Stevanka)

Панде(Paul) 1951 година, Филип во 1956 година и најмладата Џули 1961 година. Неговиот татко Мијал почина 1965 година.

Фотографии од 5 генерации од фамилијата на Мурцеф се прошируваат преку 100 години го украсуваат ѕидот на дневната соба на Кирил. Секоја фотографија беше внимателно обележана со датум и мал коментар до него, опфаќајќи го моментот од историјата на Македонското иселување и прилагодување во Австралија.

Гледајќи низ раните фотографии од Мијал јас му реков на Кирил. ”Твојот татко беше несекојдневна личност и неговото животно искуство изгледа да има влијание на тебе.”

“Тоа мора да влијаеше на мене што и јас станав секретар на Управниот Одбор на Болницата собирајќи пари за локалната болница во Њукастел. Во исто време јас помагав во собирање пари за изградба на болница во Скопје. Во 1947 година собравме околу 1,500 фунти преку игранки, забави и излети. Мојот татко свиреше на многу вакви собири собири без пари. Парите што ги собравме ги испративме за Македонија и јас имам копија од писмо во знак на благодарност што ја добивме од Претседателот на Република Македонија, Лазар Колишевски. После тоа јас се вовлеков во собирањето на пари за изградба на нашата црква Света Богородица,”

тој додаде.

“И сега?” јас прашав.

“Сега јас го уживам животот со моите деца 8 внуциња и едно паравнуче Самуел. Уживам во читање посебно за Македонија, нашата заедница во Австралија и Њукастел и иако не сум активен член во заедницата јас ги поаѓам секогаш и секаде кај што можам. Јас сум среќен да видам луѓе како тебе што се интересираат за Македонското доселување и прилагодување во нашата нова земја и јас сум среќен што имам можност да придонесам во ова,” ми рече Кирил скромно додека држеше голема колекција од книги, списаниа и фотографии кои учтиво ни ги понуди за оваа приказна.

2003: Кирил и Гона со нивните внуци прославуваат 80 годишнина на Кирил

2003: Kiril and Gona with their grandchildren celebrating Kiril 80th Birthday

Anatolia America Australia

“My last day at Gjavato Primary School was one of mixed emotion. I was sad to leave behind my village my relatives and young friends but happy to be united with my father in Australia whom I had not seen for six years.”

STORY: MENDO TRAJCEVSKI
PHOTOS: KIRIL MOORGEV

This is how Kiril Moorgev described his last day in school back in 1935. He and his mother Stevanka and sister Luba, then aged 6 years were about to leave by ship for Australia to join his father Mijal who had been in Australia since 1929.

Kiril's family has a history of travelling to various countries looking for work from Anatolija to America to Australia. Towards the end of the 19th Century, members of his family were doing seasonal work such as timber cutting and converting it into charcoal in the neighbouring countries of Macedonia which at the time was still under Ottoman occupation. With the failed uprising by the Macedonians in 1903 and the burning of Gjavato by the Ottomans, the entire family found itself in Izmir, Turkey. Kiril is not sure why the whole family went to Turkey but believes it could be a combination of looking for work and escaping the

reprisal of the unsuccessful uprising. In quelling the uprising the Ottomans killed 8,816 people, burnt 12,400 houses, 70,836 people were left homeless and more than 30,000 left Macedonia.

Sometime later the family did move back to Gjavato but the peace and calm was again interrupted in 1912 & 1913 with the Balkan Wars. During the first Balkan War the Ottomans were driven out of Macedonia by the small neighbouring countries of Serbia, Bulgaria and Greece. Subsequently these small nations quarrelled amongst themselves over the spoils of Macedonia and began the second Balkan War to settle their difference resulting in Macedonian being partitioned amongst them. A year later WWI broke out with the front and fighting taking place in and around Gjavato and Bitola.

It was during these wars and that many men from the Bitola region

1946 (from I.): Todor, Petre's wife (on the ground), Slavka (Todor daughter-in-law), Mita, Petre, Riste husband of Vasilka next to him
 1946 (од л.): Тодор, жената на Петре (наземи), Славка (снаа на Тодор), Мита, Петре, Ристе (зет) со жената Василка

*”my father
 was amongst
 the first
 Macedonian
 to come to
 this country”*

amongst whom was Mijal, and two of his brothers that left for America.

Mijal, the youngest of 4 brothers was born on 15th of August 1896 in Gjavato. His other brother Petre ended up in Bulgaria, where he lived during and after the War. Mijal and his 2 brothers returned home after WW I where he married Stevanka and on 18th July 1923 their son Kiril was born. Life after the war in Macedonia was not much better, especially after the men had a taste of American democracy and freedom. Many wanted to return, but America passed a new law restricting immigration, forcing many of the Macedonian to look elsewhere. Australia proved to be their second choice and it is during this period that a substantial number of Macedonians came to Australia. In 1924 a year after the birth of his son Kiril, Mijal departed for Australia.

“My father was amongst the first

Macedonians to come to this country.” He said. He first came to Australia when I was a year old and stayed here for about three years.

He returned to Macedonia in 1927 when I was about 4 years old and stayed for a year or so, long enough for my sister Luba to be born. I cannot recall him returning but I do have a photograph of the two of us and my cousin Stefan with my father. I treasured this photograph all my life. He returned to Australia in late 1928 or early 1929.” said Kiril.

I said to Kiril that I recently met Mr. Ljubinko Bogoevski who spoke highly of Mijal Moorgev and said that he was an honest man. Apparently his father Lambe came to Australia in 1934 and a few months after his arrival he disappeared. His family to this day do not know what happened to him. He remembers his family receiving 10 pounds from Mijal Moorgev.

1965: (Last family photograph, shortly before Mijal passed away, from l.) Mijal, Stevanka, Philip, Gona, Julie, Pande and Kiril
 1965: (Последна фамилијарна слика пред да почине Мијал, од л.) Мијал, Стеванка, Филип, Гона, Дули, Панде и Кирил

”Macedonians
 relied on each
 other and
 reliability
 started with
 honesty”

Apparently Mijal saved his first pay from his father and was not able to return the money to him so he sent it to his family in Macedonia.

“Has your father ever mentioned this to you or told you any other stories?” I asked

He has not mentioned this particular incident but it sounds like something my father would do and I believe many of the Macedonians at that time relied on each other and reliability starts with honesty, said Kiril. He did however tell me an interesting story about work he did on a farm. Work was very hard to find in the cities and if you were one of the lucky ones to find work at the Steel Works in Newcastle, then you were alright for as long as there was work. But work was sporadic and many times my father had to roam the countryside to look for work, travelling north as far as Brisbane and beyond. His only companion was a

clarinet he purchased with his first pay while working in America. He could not play the instrument but told me that he always wanted one and he will teach himself, which he did and he often played at picnics, gatherings and special occasions with a couple of his friends.

I recall a story he once told me when he worked on a farm in far northern NSW. He worked for food and board only looking after a few hundred head of cattle, ensuring they were fed and watered. He found a green patch and after some digging discovered water. He worked on it for a few days and built a watering system for the cattle. When the farmer saw what he had done, he was so impressed and wanted to show his appreciation. He did not have the money to pay him, instead gave him a suitcase of old clothes and an old suite. This must have had an effect

19th February, 1951.

Mr. Michael Moorgev,
48 Henry Street,
TIGHE'S HILL.

Dear Mr. Moorgev,

I wish to gratefully acknowledge having received from you, your very kindly gift of 24 pairs of pyjamas - they are now being branded "Ward 9" and then will be ready for use.

I wish on behalf of Ward 9 Patients to sincerely thank you for your gift.

Yours truly,

I.S. Hall
I.S. HALL.
MATRON.

SH/VP.

1951: Letter of appreciation from Newcastle Hospital

1951: Писмо од Болницата на Њукастел со кое се изразува благодарност

1950: (above): The Moorgev family at their shop in Broadmeadow.

1950: (top): Фамилијата Мурдџеви во нивниот дуќан во Broadmeadow

*” my father
fell in love with
this country at
its most diffi-
cult period ”*

on my father as years after he was donating clothes and blankets to the Newcastle Hunter Hospital and I have some of the letters of appreciation sent to him from the Hospital.

My father fell in love with this country at its most difficult period and he wanted us to join him in Australia. So on the 20th of November 1935 we left Gjavato, on our way to join father in Australia. We travelled by train to Athens and then boarded a Greek ship for Port Said. After reaching Port Said for some reason unknown to us, the ship had to go back and all the passengers were unloaded. We stayed in Port Said for 2 weeks until

another ship, an Italian 12,000 ton steamer named Viminale picked us up and we continued with our journey. As the vessel moved slowly through the Suez Cannal, I could see caravan traders on the shore and the further south we went the hotter it became. When we entered the Indian Ocean, we did not see land for 24 days and on the twenty fifth day we reached Perth. We rested in Perth for two days to get our feet back and after dropping off passengers in Adelaide and Melbourne we reached Sydney on the 16th of January 1936. There were many people waiting for friends and relatives to disembark and my father

*Friends since the young days (from l.) : Krste Grbeff, Kiril, Jone Stefanoff & Kole Szadanoff
Пријатели од младите години (од л.): Крсте Грбеф, Кирил, Јоне Стефанов, Коле Заданов*

*” he bought
a dress and
a hat for my
mother and
an ice cream
for me and
my sister ”*

was there too. Even though I had a photograph of my father with me, I did not recognize him. My mother pointed him out to me. I was so happy I cried. After many hugs and kisses my father took us to Anthony Hordon store on George Street right opposite Sydney Town Hall. There he bought a dress and a hat for my mother and an ice cream for me and my sister” said Kiril emotionally.

With the shopping done, we headed for Newcastle. There we were met by Gjorgi Daffo and his family who took us to Mayfield East. They had prepared a feast for us as a welcome to Australia. After so many days on the ship and eating food that we were not accustomed, we really enjoyed the vegetables and especially the chillies which they grew in their vegetable garden .

After a few days rest my father took me to Mayfield Public School. There he introduced me to the Headmaster who in turn introduced me to the class. I recall him telling the students something about Macedonia

and Aleksandar the Macedonian. After that I had at least half a dozen students, boys and girls walking me home every day. I think it was because I was the first student in the school from a non-English speaking background and maybe my singing.”

“Your singing, please explain?” I asked

“In school we had to either recite a poem or sing a song. I did not speak English so I sang a song in Macedonian, Zenil se Petre Vojvoda” said Kiril laughing. “Over time I became friends with these students and even now when we come across each other we take time to reflect on our past, on the school days in Mayfield.

Over the next few years our lives in Australia began to unfold. In 1937 my sister Verka was born and in 1940 came Vana. After 1 year at Mayfield School, I went to Broadmeadow Central Technical College for 3 years where I undertook fitter and turner apprenticeship with BHP. During

*1946 : Combined Picnic (Newcastle, Sydney & Wollongong) held in the National Park
1946: Заеднички пикник (Њукастел, Сиднеј и Волонгонт) одржан во Националниот Парк*

*” each
photograph
captured the
moment in
history of
Macedonian
migration and
settlement in
Australia ”*

the 2nd World War I worked as a Machinist in the Machine Shop as a Machinist on marine engines.”

In the late 1940’s Mijal was laid off work and he purchased a milk bar in Broadmeadow. He worked the bar with his daughters Luba, Verka and Vana. Unfortunately Mijal became ill and Kiril gave up his job and went to work in the Milk Bar until his father recovered.

When Mijal became better he returned to the Milk Bar and Kiril went into business with his brother-in-law Stojan Kolupac, husband of Luba. The business was larger than his fathers Milk Bar and it included Groceries. He was in business with Stojan for 10 years and then sold

out and built his own residence with business in Charlestown where the whole family worked for 35 years.

In 1950 Kiril married Gona Foteff and went on to have 3 children, Pande (Paul) in 1951, Phillip in 1956 and the youngest Julie in 1961. His father Mijal passed away in 1965. Photographs of 5 generations of the Murgev family stretching over 100 years adorn the walls of his Kiril’s living room. Each photograph was carefully dated and a comment placed next to it, capturing the moment in history of Macedonian migration and settlement in Australia.

Looking back over the early photographs of Mijal I said to Kiril “Your father was an exceptional

person whose life experience appears to have influenced you.”

“It must have effected me as I became a Secretary of the Hospital Committee Branch raising funds for our local hospital in Newcastle. At about the same time, I also helped to raise funds for the construction of a hospital in Skopje. In 1947 we raised 1,500 pounds through dances, functions and picnics. My father played at many such gatherings for free. The money we raised we sent to Macedonia and I have a copy of a letter of appreciation we received from the then President of the People Republic of Macedonia, Lazar Kolishevski. After that I became involved with the local Macedonian community in raising funds for and the construction of our Church St.

Bogorodica” he added.

“And now”? I asked

“Now I am enjoying life with my children and 8 grandchildren and one great grandchild Samuel. I enjoy reading especially about Macedonia, our community in Australia and Newcastle and although I am not active in the community I provide support whenever and wherever I can. I am happy to see people like you who have interest in capturing our early history of migration and settlement in our new country and I am happy to have had the opportunity to contribute”, said Kiril modestly, while holding a large collection of books, magazine and photographs which he graciously offered for this story.

2000: Kiril and Gona with their extended family celebrating their 50th anniversary.

2000: Кирил и Гона со нивното проширено семејство прославуваат 50 годишнина во брак.

КОМПАС

macedonian community magazine PRODUCED BY THE MACEDONIAN WELFARE ASSOCIATION PORT KEMBLA NSW